

TERMÉSZETI KÖRNYEZET

PLATÁNSOR

**ACSÁDI
ÉRTÉKTÁR**

**JAVASLAT AZ
ACSÁDI PLATÁNSOR
TELEPÜLÉSI / TÁJEGYSÉGI / ÁGAZATI
ÉRTÉKTÁRBA TÖRTÉNŐ
FELVÉTELÉHEZ**

KÉSZÍTETTE:

ACSÁD KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

.....
ACSÁD, 2025. AUGUSZTUS 22.

I. JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

Györe Eszter polgármester, Acsád

2. A javaslatot benyújtó személy vagy kapcsolattartó személy adatai:

Név: Györe Eszter

Levelezési cím: 9746 Acsád, Béke utca 20.

Telefonszám: 06-30/474-62-76

E-mail cím: eszt977@gmail.com

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: Acsádi platánfasor

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása:

- Agrár és élelmiszergazdaság;
- Egészség és életmód;
- Épített környezet;
- Ipari és műszaki megoldások;
- Kulturális örökség;
- Nemzetiséghez kapcsolódó érték;
- Sport;
- **Természeti környezet;**
- Turizmus és vendéglátás;

A szakterületi besorolás indoklása:

Az Acsádi Platánfasor a Vas Vármegyei Acsád területén található, különleges természeti értéket képviselő 40 platánfából álló fasor.

Az Acsádi Szegedy kastélyparkhoz tartozott platánfasort Szegedy Ferenc 1840-ben telepíttette. Az „acsádi arborétumot” 1957-ben nyilvánította védetté az Országos Természetvédelmi Tanács. A kastély kertjében található az ország legidősebb páfrányfenyője, melynek telepítési éve 1808. Itt található továbbá az 1871–75 között ültetett mamutfenyő és mintegy 47 féle növényritkaság, köztük a fekete dió, a szomorúbükk és a kislevelű hárs 3 m feletti törzskörmérettel.

A platánfasor a településen élők kedvelt kiránduló helye, de a környékbeli településekről is sokan érkeznek.

A táj ökológiai jelentőségű, az élővilág sokszínűsége különösen gazdag. A platánfák lombjaiban több Magyarországon is védett madárfaj (pl: macskabagoly, kuvik és a búbos banka) található meg.

A fák lombjai természetes élőhelye még a tarka harkálnak, a zöld küllőnek, a seregélynek és számos további madárfajnak.

Acsád Község Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi jelentőségű védett természeti terület és emlék védettségének fenntartásáról szóló 1/2025. (II.19.) számú önkormányzati rendeletével védetté nyilvánította az „Acsádi Platánfasort”, amely helyi jelentőségű védett természeti emlék. A helyi védelmet már 2002-ben is biztosította az önkormányzat a 3/2002. (IV.27.) számú önkormányzati rendeletében, amelyet a fenti rendelet helyezett hatályon kívül.

A fasor kiterjedése 0,41 ha. A védettség indoka és természeti célja az acsádi platánfasor és a fákhöz köthető élővilág megőrzése.

Ezek alapján az Acsádi Platánfasor a „**természeti környezet**” szakterületi kategóriába sorolható, mivel táj és kultúrtörténeti értékeket képvisel, hozzájárulva a természeti örökség megőrzéséhez.

3. A nemzeti érték a magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó érték

igen

nem

amely nemzetiség:

4. A nemzeti érték fellelhetőségének helye:

9746 Acsád, 96 hrsz.

5. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik:

- **Települési**
- Tájegységi
- Ágazati

amely értéktár neve: Acsádi Értéktár

6. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása, a megjelölt szakterületi kategória indoklása (amennyiben nemzetiséghez kapcsolódó érték, a nemzetiségi vonatkozások, a nemzetiséghez való kötődés bemutatása):

Az Acsádi Platánsor Acsád településen található, mintegy 0,41 ha. területen helyezkedik el. Az óriás fák alatt betonos úton mehetünk végig, hallgatva a madárcsicsergést, amelyben több Magyarországon is megtalálható védett faj fészkel.

A Szegedy kastélyt 1691-ban Szegedy Pál szerezte meg a telekesi Török családtól, amely felújításra szorult. A kastélypark építési munkái az 1800-as évek elején kezdődtek, a 19. század közepére alakították ki a tájképi jellegű kertet. Parkjában található Magyarország legidősebb páfrányfenyője, 1808-ban telepítették. Található még a parkban szomorúbükk, kislevelű hárs, feketediófa. Valamikor a kastély parkjához tartozott az acsádi platánsor is, melyet 1840-ben Szegedy Ferenc ültetett. A Szegedy-család és a családot látogatók a platánfák alatt, hintón utazva jutottak be a gyönyörű parkba, majd az impozáns nagyszalonon át a kastélyba.

A platánsor, amely a település egyik nagy látványossága, már a kastélyparkon kívül található.

Acsád Község Önkormányzat Képviselő-testületének 1/2025. (II.19.) számú rendeletével nyilvánította védetté az „Acsádi Platánfasort”, amely helyi jelentőségű védett természeti emlék.

A fasor kiterjedése 0,41 ha. A védettség indoka és természeti célja az acsádi platánfasor és a fákhöz köthető élővilág megőrzése.

Szakterületi kategória indoklása:

Az Acsádi Platánfasor nem csupán egy növényegyüttes, hanem a településünk „zöldinfrastruktúra aktív része is, amely a klímaváltozás hatásainak enyhítésében is szerepet játszik.

A fasor élőhelyet teremt számos állatfaj (pl: madarak, rovarok) számára. A lombkorona és az ágrendszer fészkelő és búvóhelyet biztosít az élőlényeknek, köztük több védett madárnak is.

Az Acsádi Platánfazor helyi jelentőségű védett természeti emlék, amely a „természeti környezet” szakterületi kategóriába sorolását indokolja. A platánsor nem csak helyi közösségi érték, hanem hozzájárul az örökség védelméhez és a környezeti neveléshez is.

7. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett:

- Az Acsádi Platánfazor Acsád egyik kiemelkedő természeti értéke, amely történelmi jelentőséggel bír, felvétele az értéktárba megőrizheti a helyi identitást és az örökséget.
- Fontos szerepet játszik a biodiverzitás megelőzésében, hiszen élőhelyet biztosít rovaroknak, madaraknak.
- Hozzájárul a levegő tisztításához, a zajszűréshez és a mikroklíma javításához, ami a helyi lakosok életminőségét is pozitívan befolyásolja.
- A fazor meghatározó eleme a településünk arculatának, jellegzetes látványt nyújtva a látogatóknak.
- A jövő nemzedékei is élvezhessék ezt a tájképi szépséget.

A Fentiek alapján Az Acsádi Platánfazor értéktári felvétele indokolt:

- Acsád egyik kiemelkedő természeti értéke, amely történelmi jelentőséggel bír;
- Fontos szerepet játszik a biodiverzitás megelőzésében;
- Hozzájárul a levegő tisztításához, a zajszűréshez és a mikroklíma javításához;
- A fazor meghatározó eleme a településünk arculatának;
- A jövő nemzedékei is élvezhessék ezt a tájképi szépséget.

8. A nemzeti értékekkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források):

- <https://www.tortenetikert.hu>
- <https://acsad.hu>

9. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

- <https://acsad.hu>

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe, vagy audiovizuális dokumentációja.
2. A javaslatban megadott adatok kezelése, illetve a benyújtott teljes dokumentáció, – ideértve a csatolt dokumentumok, saját készítésű fényképek, és filmek felhasználására is – vonatkozó hozzájárulási nyilatkozat.
3. A nem saját készítésű dokumentumok szerepeltetése esetén az adott dokumentum tulajdonosának hozzájáruló nyilatkozata a szabad felhasználásról.

A 324/2000.(VII. 1.) Korm. rendeletben foglaltak alapján

1.sz. melléklet

Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe

A 324/2000.(VII. 1.) Korm. rendeletben foglaltak alapján

A 324/2000.(VII. 1.) Korm. rendeletben foglaltak alapján

A 324/2000.(VII. 1.) Korm. rendeletben foglaltak alapján

A 324/2000.(VII. 1.) Korm. rendeletben foglaltak alapján

A 324/2000.(VII. 1.) Korm. rendeletben foglaltak alapján

A 324/2000.(VII. 1.) Korm. rendeletben foglaltak alapján

A 324/2000.(VII. 1.) Korm. rendeletben foglaltak alapján

